Ч. 134. (305). Львів, второк, дня 30. мая 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих територіях 4 коп.

Виходить що дня ранө кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ пiврoку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·20 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ пiврoку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платит… 50 сот.

На смерть поета!

Гудуть дзвони сумно—сумно—
На Вкраїні знов могила;
Що-найкрасший цвіт народу
Невмолима смерть скосила!

Тихо—тихо із просторів
Зійшов післанець крилатий
Та розвинув чорний смуток
На народній скарб богатий!

Похилив ся над поетом,
Що казав скалу лупати
Що кричав—не спи народе!
Час тобі кайдани рвати!

І сказав до нього Ангел
Ангел смутку—Ангел Смерти,
Злиньмо гень понад простори —
Твій народ не може вмерти!

В зоряних сьвітлом просторах
У надземному спокою
Там замовкли всі ридання
Світ не плаче там слъозою!

Херувимські тихі співи
Дадуть лік на серце хоре
Линьмо, линьмо, гень — далеко
Понад сльози — понад горе!

Ще хвилина, ще всміхнув ся
Наш поет й заснув в спокою
Попращав свою Вкраїну
Та останньою слъозою!

Гудуть дзвони сумно—сумно—
На Вкраїні знов могила,
Що-найкрасший цвіт народу
Невмолима смерть скосила.

Загальна Українська Рада.

Від Презідії Загальної Української Ради у Відни одержуємо слідуючий комунікат з прошенєм о поміщенє:

З огляду на те, що пущена в обіг польськими часописями звістка про мнимий розлад в українськім політичнім таборі, найшла місце також у деяких орґанах німецької преси, так в Австрії як і за границею, а довільна інтерпретація пресою деяких фактів з українського політичного житя представляє фактичні відносини в українськім політичнім таборі у фалшивім світлі, Презідія Загальної Української Ради, доповнюючи свій комунікат з дня 12 мая 1916, уважає вказаним подати до відома ширшого загалу отсі інформації.

Загальна Українська Рада зістала покликана до житя волею партійних управ і парляментарних ґруп усіх українських партій, без огляду на краї й держави, та на підставі основних постанов є загально - національною репрезентацією українського народу на час війни, аж до повороту нормальних відносин, а в політичних справах, дотикаючих австрійської України, найвисшою і єдиною політичною репрезентацією українського народу на зверх. Инші орґанізації та інституції українські, зберігаючи свою автономію координують свою діяльність з головними витичними лініями, вказаними Загальною Українською Радою.

В склад Загальної Української Ради входять делеґати партійних управ і парляментарних клюбів галицьких партій: національно-демократичної (14) (то є 10 + 4), радикальної (6) (то є 4 + 2), соціяльно - демократичної партії з Галичини і Буковини (5), — делеґати управ буковинських партій: національно - демократичної (5), і української народньої партії (1); делеґати Союза Визволеня України, безпартійної політичної репрезентації російських Українців (3). Разом Рада складає ся з 34 делеґатів. Президентом Ради є Др. Кость Левицький, (котрий одночасно є президентом українського національно-демократичного парляментарного клюбу галицького; инші висше перечислені ґрупи: радикальна, соціялдемократична, націоналдемократична галицька і націоналдемократична буковинська мають своїх віцепрезидентів, в Презідії Ради заступлений також Союз визволеня України.

Та обставина, що Загально-українській Раді волею всіх політичних чинників національних признано репрезентаційне верховенство українського народу на час війни, не зносить ані партій, ані парляментарних заступств; ані автономії сих орґанізацій; вони далі істнують і в змінених „воєнних“ обставинах проявляють себе, згідно зі своїми цілями і призначенєм, лише діяльність їх, після постанов Ради, мусить бути координована з діяльностю Ради, а в справах загально-українського значіня і ваги мають инші орґанізації і інституції йти в своїй діяльности за постановами Ради.

В рамах сих основних постанов Ради розвиває свою самостійну політичну діяльність орґанізація російських Українців — Союз визволеня України, та не проти сих постанов поступають і инші партійні і парляментарні орґанізації, коли забирають від часу до часу голос у національних справах загального значіня.

Річ сама собою зрозуміла, що народні посли до законодатних тіл не можуть зрезиґнувати зі своїх прав, заступати повірені їм населенєм в мирні часи інтереси, а тим більше не можуть занедбувати своїх посольських обовязків; тому в рядах членів Ради ніколи не виринала навіть гадка про знесенє або вкорочуванє прав посольських тіл, хочби длятого, що більше половини (14 на 26) присутних в державі послів парляментарних з Галичини і Буковини є членами Ради, а в самій Раді становлять вони близько половину всіх членів (14 на 34).

Але таксамо ясною є річю, що істнованє кількох необєднаних орґанізаційно-партійно-парляментарних тіл зовсім виключає, аби сі тіла могли кожде на свою руку практично заниматися політичними справами загально українського значіня без шкоди для діла, а вже цілком виключена можливість, щоб одна партійно-парляментарна орґанізація могла виступати від імени цілого українського народу. без участи инших посольських ґруп і поза Загальною Українською Радою.

Тому найбільший чисельно - український парляментарний клюб (клюб галицьких національних демократів) підніс в послідних часах гадку про орґанізаційне обєднанє всіх посольських ґруп українських і сотворенє в сей спосіб одноцільної загально-української парляментарної репрезентації, котра паралельно з Загальною Українською Радою, при відповіднім поділі чинностий і згідно з політичною лінією Ради, обнялаби веденє вказаних справ політичних.

Якби сю гадку, котрої зреалізованє зустрічало в мирні часи непоборимі перешкоди, удало ся тепер здійснити, то Загальна Українська Рада повитала-би радо сей поступ консолідації парляментарних заступників в часи воєнні, та не зрікаючи ся своїх прероґатив перевела-би розмежованє компетенцій і взаїмних відносин обох формацій політичних.

І в мирні часи і підчас війни контакт між окремими парляментарними ґрупами в важних справах загального значіня в тій чи иншій формі все істнував; були й спільні виступи політичні. Коли сей контакт закріпить ся орґанізаційно — тим красше.

Всяким припущеням про здекомплетованє і розпад Ради перечить факт правильного і безпоривного функціонованя Ради і її виконуючого органу — Презідії. Зі сторони жадної політичної орґанізації, що через своїх делеґатів входять в склад Ради, не піднощено голосу про якісь зміни в орґанізації і обсягу діяльности Ради; ні одна ґрупа політична не виказувала доси явних намірів виступленя з Ради.

Супроти всього висше сказаного, всякі поголоски про кризи в Раді і тертя між Радою а парляментарними орґанізаціями позбавлені дійсної основи.

Український національний табор є єдиний і єдний тяжкою долею рідного краю і ододушним бажанєм, в міру сил, при твердих обєктивних обставинах, промостити народови шлях до красшої будуччини, не закриваючи при сім очий на байдужність до нашої справи одних і ворожі підкопи других.

Ю. ГІРНЯК.

Під розвагу нашої інтеліґенції.

VI.

(Про потребу поглибленя суспільної, економічної і політичної думки).

(Далі).

Коли ми з належним пієтизмом схиляємо голови перед великими подіями минувшини на рідних землях, то нема найменшого сумніву, що в наших почуванях дала би ся підмітити вже дуже широка скаля психічно-ідейних відрухів, з яких отсей пієтизм випливає. Нема найменшого сумніву, що в якости і в тоні тих почувань дрожать вже дуже піднеслі, тонкі, щирі і благородні струни рідного духа. А однак і се мусить бути правдою, що вже через саме неволодінє повною духовою, правною і матеріяльною спадщиною — наш культ пошани для минувшини і прадідівських тіний, і ціле наше відношенє до що найсилнійших сторін славної бувальщини основує ся на якімсь ще незрілім затісненю сих почувань так що до їх глибини, як і горизонту. Ми цінимо золоту славу, а не цінимо сили орґанізацийних голов і рамен наших дідів, ми наш культ иноді не найвлучнійше поставимо на експорт, а не розгріємо його під рідною стріхою, під шкільним дахом, або в популярнім, але популярнім орґані для народу, ми радо почванькуємо ся історичною датою з „незвісної“ рукописи перед чужим пройдисвітом, а

не в силі самі відчути правдивого оркану вижитя предків, неймовірного вижитя, в блискучім спинюваню віками літ тисячміліонової азійської стихії.

Ми самі не цінимо, бо не розуміємо власної народної сили, котра родить ся з індивидуальних, суспільно-атомістичних змагань, не цінимо, бо не розуміємо вартости особистого вкладу в загальну цілість, скажім бодай, просвітної роботи, не маємо і не можемо мати змислу для вартости придбаня, коли над сим придбанєм не працюють сотки і тисячі таких, як ми самі, в імя спільного клича і спільної ідеї. Ми не хочемо навчити ся з рідної історії, що свій чоловік для нас все більше вартий від сто чужих доктрин, або чужих лібериї, що рідна опінія дорожша й важнійша, від посторонного „поклепаня“ схиленого карку, від активального додатку перед емеритурою.

Голос сучасного українського серця у відгомін світлим доконаням минувшини бе справді слабосильно, не плине по тонам сили й твердости діловитої розпраки з заданями житя. В підсвідомих тканинах сердечного повязаня „східноторійського“ поколіня з поколінями Святославів пообривав віковий час і посторонна система одні за другими звена житевої прелести і правдивої примани рідної могучости, могучости над всяку особисту уяву нинішнього, добросердечного земляка. Сьогодня ми не лише стаємо майже невідпорні на людське призирство, але зачинаємо маліти самі в собі, маліти духом і суспільним розмахом, зачинаємо маліти в потребах, почестях і народних обовязках. Злий ворог мігби сказати, що ми готові впроваджувати власними руками нездорові первоначала у своє громадське житє.

А однак так не може бути і не буде! Серед цілого невисказаного залишеня, в якім, особливо тепер, коротаємо матеріяльну і політичну бідоту, є прецінь в кождім „смирнім“ українськім серці щось приспане, стишене, а однак не вмираюче і гідне найвисшої уваги, є щось з духа внутрішного достоїнства, що недовго обізве ся по всіх рідних а непроглядних землях.

(Кінець буде.)

Останні хвилї Івана Франка.

„Весно, ти мучиш мене“ —
І. Франко.

Настав чудовий гарний май. Хорий І. Франко, що опустив „Приют“ з власної волї і перенїс ся до своєї вїллї, мав чим раз кращу надію на подужанє. „Ми вже—бачте— далеко від марта, а я в марті бояв ся; таки раз був дуже близький смерти; тепер сонце сяє, днї темнї, хто знає, чи ще не виберу ся до Криворівнї“.

Але настала друга половина мая вохка і студенїйша від першої. Сонця стало менше. „От, бачите, сонце за хмарами, таки за густими хмарами. Що робити, треба ждати, але правда, що смерть не має терпеливости ждати“ — промовив і легкий усміх зацвив на Його устах.

„Ей, що пан доктор думають о смерти? Пан Овчарський (лїкар) казав, що орґанізм пана Доктора незвичайно сильний, може витримати ту слабість“.

„Ей, говоріть, от пухлина робить поступи і робить, погляньте, чимраз більша, але я мимо того маю надію, що уступить, коби діждатись червня, липня...“

„Певно, що уступить, але...

„І я знаю—се „але“—як не уступить?

„Щож тодї буде?

„Ба, смерть!

Потому ми говорили, звичайно, на тему війни.

Від 20-го мая надіяв ся її І. Франко кождої днини. З кождим днем ставало гірше, але хорий не тратив притомности. Хвилями — правда — не дописувала гадка, але, як трохи відпочав, або повторити було Йому речене два рази —орієнтував ся добре.

Часом мав дивні забаганки — але се вже робота хороби.

* * *

Настав день 28. мая.

Не забуду сего дня. Сеї ночи снило ся менї, що я убирав ся в дамський чорний, викладаний ковнїрець. Зараз рано подумав я про І Франка. Але немав рано часу Його відвідати. Тож вибрав ся я пополудни.

Сонце легко показало ся, мов би хотїло за хвилю зайти за хмари.

Приходжу. Пукаю.

„Прошу!“

„Кланяю ся Пану Доктору“.

Хорий лежав на отоманї прикритий, подивив ся поважно—поволи—і по хвилї промовив: „А! се ви“.

„Як Пан Доктор мають ся?“

„Ой зле маю ся...“

„А чому на се ради?

„Ей, я вже до лїкарів не маю довіря...“

„Чи так вже Пан Доктор ослабли?

„Знаєте, стягніть мене на землю, але поволи, може буде лекше“.

„Алеж по що мучити ся?“

„Не пигайте, стягніть!“

Я осторожно виповнив Його волю. Він легко стогнав. В горлї підчас розмови чути було хропінє. За хвилю велїв посадити ся на крісло. Сидїв хвилю і промовив: „Знаєте, як то обдумано „без рук“ анї порушити ся, анї поправити ся, ой, який я нещасливий, коби так моя мама мене побачила...

„Може Пан Доктор положать ся на отоману, чей лекше лежати, ніж сидїти“.

„Ще можу сидїти, але скажіть минї чи я добре виглядаю нинї?“

А був цїлий жовто-зелений, білка в очах жовтї. Приношу зеркало. Він глядить. По хвилї промовив:

„Ви ще певно нїколи так здорово не брехали, як ось тепер“. Засміяв ся легко і по хвилї сказав: „Таки конаю, гей кличте кого можете, всїх, всїх, ба всїх, але — кличте хто є“.

Я прикликав неню, що Його доглядала. Прийшла.

„Ей, я таки вмираю“.

Ще хвилю сидїв. Потім сказав:

„Таки піду до ліжка“.

Ми Його положили. Лежав хвилю. Потому сказав: „Я хочу встати. Посадіть мене на крісло“. Панї Його посадила. „Ей, я таки може не вмру, але (до мене) прийдіть нинї до мене ночувати, конче, добре?

„Добре, пане доктор, але я маю час коло 8-ої“.

„Е прийдіть скорше, бо я готов ще вмерти“.

В тій хвили став синїти, завернув очима, отворив і замкнув і ще раз отворив — хвилю дивив ся і замкнув... на віки.

Була година четверта (на новий час) пополудни.

М. Колодій.

Світова війна.

Вільзон про мир,

ВАШІНГТОН. (Ткб.) Бюро Райтера доносить: Президент Вільзон виголосив вчера в присутности мирової ліґи промову котрої загально надіяли ся. Між иншим сказав: Причини европейської війни тепер є неважні. Великі народи світа мусять осягнути порозуміне на основі своїх спільних інтересів. По перше кождий народ має право вибрати собі власну удільність. По друге мають малі держави право до рівного пошанованя своєї удільности і цілости як великі держави. По трете, світ має право до того, щоби був вільний від всякого нарушеня мира, який безпокоять атаки. Америка готова прилучити ся до кождого союза народів, котрий повстав би для осягненя тої цїли і для оборони її перед нарушенєм.

В мировій промові президент міністрів заявив дальше: Право і власність в Америцї значно потерпіли в наслїдок тої війни. Чим довше триває війна, тїлько більше дає ся вона відчути. Війна повинна вже скінчити ся. З хвилею, в котрій вона скінчить ся, Америка, як і держави воюючі має в тім свій інтерес, щоби мир був тривкий. О скілько Америка може зробити предложенє або розпочати мировий рух серед воюючих держав, то на певно нарід Америки бажає, щоби правительство держало ся таких напрямів:

По перше: щоби устали спори між воюючими державами. Що відносить ся до інтересів Америки, то вона не домагає ся нїчого для себе і вона не є стороною в спорі.

По друге: Загальна злука народів, щоби удержати свободу великих морських доріг ненарушеною до спільної услуги для всїх народів на світї баз перешкоди, та щоби запобічи сему, щоби зачинати війну проти договорів, або без остороги, або без докладного поданя причин під опінію світа.

Се була би запорука територіяльної цїлости і незалежности політичної.

На морі.

БЕРЛІН. (Ткб.) (Вольф). Нїмецька підводна лодка 26 с. м. затопила у гирлї Тамізи бельґійський тягаровий корабель „Волярдінґ.“

БЕРЛІН. (Ткб.) Вольф. — Дня 27 с. м. затонула російська лодка до збираня мін в Руґськім заливі.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Корабель „Геркулес“, невідомої національности затоплено.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Дневники доносять, що американський корабель „Роаноке“ в дорозї з Сан Франціско до Валпаресо затонув в наслїдок бурі коло побережа Калїфорнії. Уратовоно лише 3 людий з залоги.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Італійський корабель (2606 тон) затонув від торпеди на Середземнім морі.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Затонув анґлїйський корабель „Ель Арґентіна“ (6800 тон) і італійський корабель (1586).

Болгарське звідомлене.

СОФІЯ. (Ткб.) Болгарска Аґенція доносить з 27 с. м.:

Відділи наших військ, що оперують в долинї Струми, вирушили зі своїх становиськ та зайняли полудневий вихід з провалу Рупель та сусїднї узгіря на схід і на захід від ріки Струми.

Ріжні вісти.

ПАРИЖ, (Ткбі). Хоть вчера не було засїданя, в палатї Бурбонській панував оживлений рух іза пропозиції деяких послів, щоби відбути тайне засїданє в справі оборони краю. Депутація нараджувала ся в тій справі з президентом міністрів, котрий заявив, що правительство годить ся на тайне засїданє, але думає, що рішенє про се, чи тайне засїданє є на місци і що властиво має ся обговорити, мусить бути річию правительства. Вислїдом наради було осягненє згоди.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). В Палатї льордів заявив Нютон, що недавно анґлїйське правительство казало запропонувати нїмецькому правительству, щоби при вимінї цивільних бранців знижено границю віку з 55 на 50 літ, а що до осіб здатних до військової служби на 45 літ.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Міністер Ґеорґе відбув нараду в міністерстві муніції з фабрикантами в справі будови машин і кораблів з округа Клїде і Тіне. Міністер домагав ся, щоби робітники зреклись відпочинку на Зелені Свята, бо Великодні ферії принесли шкоду на полі виробів муніції.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Провідники робітників попирають справу міністра та аґітують між робітниками, щоби зрекли ся ферій.

НОВИНКИ.

— **Похорон Дра Івана Франка** відбуде ся в середу дня 31 мая о годинї 5-ій пополудни з дому при ул. Понїнського ч. 4., на Личаківське кладбище.

— **Участь У. С. В. в похоронї Івана Франка.** В особі Івана Франка зійшов до гробу батько наших самостійницьких стремлїнь, що найшли блискучий вислів в орґанізації осібного українського Січового Війська. Коли Покійник не зміг Сам посвятити Своїх сил для новітнього Запорожа, то дав йому Свого Сина Петра. Тим то відчуває українське Стрілецтво глубоко втрату свого духового провідника та клонить прапори перед Його безсмертним духом. Вислів сим почуванням незвичайної пошани для Покійника дала Команда Збірної Станиції У. С. В. пересилаючи заяви глубокого співчутя четареви Петрови Франкови як також на адресу Наукового Товариства ім. Шевченка; Команда візвала всїх У. С. С., перебуваючих у Львові до громадної участи в похоронї.

— **Цїсар до українських дїтий на Волині.** З нагоди святочного відкритя 4. клясової української народної школи у Володимирі Волинськім вислали шкільні дїти згаданої школи на руки окружного команданта полковника Е. Домбровецького до Й. В. Цїсаря Франца Йосифа І. таку депешу:

До Й. Ц. і К. Величества.

„Дїти першої української народної школи у Володимирі Волинськім осміляють ся з нагоди відкритя першої української школи зложити в найглибшій відданости у стіп Найвисшого Престола вірнопіддану подяку за се, що їм дано можність під батьківською опікою В. Ц. і Апостольського Величества та охороною преславної Армії уживати добродїйств науки в їх матїрній мові“.

На сю депешу прийшла на руки окружного команданта полковника Е. Домбровецкого така відповідь з цісарської канцелярії:

Herrn Oberst Dąbrowiecki, Kreiskommandant Wladimir.

Wien, Burg. Seine K. u. K. Apostolische Majestät haben das Telegramm der Schulkinder der ersten ukrainischen Volkschule in Wladimir Wolynskyj mit Wolgefallen zur Kenntnis zu nehmem geruth und danken den Kindern herzlich für ihre Huldigung.

Auf Allerhöchsten Befehl
Freiherr von Schiessl m. p.

По українськи: До Пана полковника Домбровецького, окружного команданта у Володимирі. Відень, Бург. Й. Ц. і К. Ап. Величество зволили з позволенєм прийняти до відома депешу шкільних дітий першої української народної школи у Володимирі Волинськім і сердечно дякують дітям за їх чолобитню.

На Найвисший приказ
барон Шісль в. р.

— **Відзначенє команданта м. Львова.** Цісар відзначив знова Команданта міста Львова за успішне та хоробре веденє бриґади супроти ворога воєнним хрестом заслуги 3 кляси з воєнною декорацією.

— **Українська мова обовязкова на Буковині.** „Czern. Allg. Ztg“ доносить, що міністерство віроісповідань і просвіти видало розпорядок, який від найблисшого шкільного року впроваджує в середних школах на Буковині українську зглядно румунську мову як обовязкову. В чисто німецьких ґімназіях і реальних школах з українськими паралельками обовязковим предметом є українська мова, а з румунськими паралельками румунська. При науці треба звертати головно увагу на практичне вичуванє. На Буковині є 11 публичних середних шкіл, а то 10 державних і одна міська. 4 ґімназії і 2 реальні школи мають німецкий язик викладовий, одна український. 4 український і румунський, 2 український і німецький, а одна німецький і польский. У всіх середних школах було вписаних в р. 1914: 6.200 молодіжи, з того 3.100 в німецьких середних школах, 1.400 в українських, 1.200 в румунських і 300 в польських.

— **Втеча Українця з російської неволі.** „Ostr. Morgenzeitung“ доносить: З поля пишуть нам під датою 24 с. м.: Провідник стежі Ф. Дерчич з 13 полку уланів дістав ся тяжко ранений підчас боїв коло Ярослава д. 21. вересня 1914 в російську неволю. Після довгого транспорту приставлено його вкінці на Кавказ і тут перебував він в 4 ріжних таборах полонених. В тім часі пізнав ся з Йосифом Касаєм з 56 полку піх. і з ним разом втік через кавказькі гори до Теґерану. Звідти відставив його австро-угорський консулят до Баґдаду. Після довшої тяжкої подорожі дістав ся Дерчич (через Константинопіль і Білгород до свого полку. Дерчич є Українцем. Поступок того жовніра та його втеча з російської неволі є безпримірним доказом почутя обовязку і вірности для держави.

— **Засудженє російського чиновніка за злодійство доконане у Львові.** „Кієвская Мисль“ з д. 10 с. м. доносить про інтересний процес, який відбув ся оноді перед військовим судом київського воєнного округа. На лаві обжалованих засів директор канцелярії львівського градоначальства Антін Костюкевич. Закидують йому, що він підчас російського наїзду вкрав у Львові при рабункових ревізіях понад 3000 рублів. Суд переслухав численних свідків, які зізнали для обжалованого обтяжаючо. По переведеній розправі засуджено Костюкевича на один рік вязниці. Знаменною була бесїда оборонця Матохорова, який вказав на се, що того рода проступки лучались у Львові часто. Про вимушенє нема що й говорити, бо і так мешканці Львова приносили дарунки за висвідчені добродійства“. Можливе й те — говорив оборонець — що за нашими побідними військами налітали в Галичину темні, а навіть злочинні одиниці. Та Костюкевич є молодий, легкодушний чоловік, — в кождім разі однак не заслугує на пятно злочинця. Він оказав ся як дійсний піонір культури та заслужив ся вельми для населеня Львова“.

— **Університетська справа.** Дня 18. с. м. явила ся депутація львівської української академічної молодіжи у міністра Гуссарека у Відни та вручила йому пропамятне писмо в справі скорого основаня українського університету в столиці східної Галичини, місті Львові.

Міністер прийняв депутацію дуже прихильно.

— **З „Академічної Громади.“.** В середу, дня 23. с. м. і в суботу дня 27. с. м. виголосив на „Академічній Громаді п. Микола Ганкевич дуже інтересний виклад на тему. „Міжнародна політика по японській війні“.

— **Жидівський приют в Самборі.** Дня 21. с. м. заходами жидівського комітету для вдів відбуло ся в Самборі торжественне відкритє захисту для бездомних.

— **Жінки і правничі студії.** З Відня доносять: Союз реально-ґімназійного вихованя дівчат вручив міністрови просвіти меморіял в справі допущеня жінок до правничих студій.

— **Підземні школи в Раймс.** Позаяк місто Раймс майже щоденно є бомбардоване, тамошне населенє живе головно в підземних криївках і пивницях. Учителі учать дітий в школах уряджених в пивницях; до тих шкіл ходить 1.300 дітий.

— **Наслідки друкарського чортика.** В однім віденськім дневнику появилась в половині марта с. р. оповістка, що купець Грундлях має на продаж більшу скількість картофель. В нотатці однак зайшла похибка, місто „картофляна мука“ написано „картофлї“. Много людий зголошувалось, однак кождий відходив з невдоволенєм, бо таки бараболь не купив. Вкінці прийшли дві жінки, а коли стрінулись з тою самою відповідю, що й їх попередники, сказали в гніві: „Се визиск, крутарство“. Торговець почув ся тим висловом ображений і запізвав обі жінки до суду о образу чести. Суд першої інстанції увільнив обжаловані від вини і кари; також по розправі переведеній в наслідок відклику приватного обвинителя увільнено обі обжаловані. Суд прийняв, що слова „визиск, крутарство“ були виразом критики, так як обі жінки не могли знати, що в часопись вкрав ся „друкарський чортик“.

— **Вожд У. С. Війська у Львові.** Вп. Полковник Антін Варивода відвідав в сих днях Збірну Станицю У. С. Стрільців у Львові. Достойний Гість зазначив, що його відвідини не обовязкові, тільки з нагоди виїзду на часову відпустку, при тім висказав своє вдоволенє з порядку, який застав і висловив повне признанє для труду Вп. Курінного отамана д-ра Михайла Волошина.

Збірна Станиця У. С. С. у Львові враз з Комісаріятом, касарнею і приютом для недужих стрільців, як інституціями під орудою сього Команданта, тішить ся симпатією серед стрілецької старшини, військових властий та широких верстов громадянства. Відвідували її отамани обох курінів, отамани Січового Коша, полковник Гриць Коссак, сотники, референти, начальник Михайло Галущинський, начальники і відпоручники Бсвої Управи У. С. С., заступник команданта м. Львова майор Більвін, 24-ого мая с. р. оберст Маєр Малї, цивільні достойники, як посли і професори університета, врешті начальний вожд У. С. Війська Вп. Антін Варивода і всі висказали своє признанє для заслуг неструдимого Команданта Вп. д-ра Михайла Волошина.

В суботу 27 с. м. відбув ся вечір в честь достойного гостя в салі Краківського готелю.

О 8-ій вечером зійшли ся представники львівського громадянства до сорока осіб зі стану наукового, дневникарського, духовного, урядничого та ремісничо промислового, композитор, полевий духовник о. Кишакевич, гість з поля: четар У. С. С. Франц Свістель і гурток стрілецтва.

Порядком орудував Командант Збірної Станиці, йому помагали: др. Степан Баран та др. Іван Банділь.

Між гістьми був проф. др. Кирило Студинський, проф. і посол др Олександер Колесса, радник двора Олександер Барвінський, о. радник Чапельський о. проф. Лопатинський, др. Володимир Бачинський, др. Евген Гвоздецький, др. Бронислав Овчарський та о. проф. Іван Туркевич.

Поява начального вожда У. С. Стрільців зробила гарне вражінє. Мужчина середніх літ, струнккй ріст, українські черти, рефлєксійне чоло, погідний вираз очий, статочне поведенє, як пристало на жовніра, вожда і чоловіка.

Трудно в сих принагідних рамах подати зміст промов.

Першим словом привитав достойного гостя надрадник Шехович, Командант Збірної станиці висказав горячу, патріотичну промову і закінчив в честь Монарха грімким „гу-р-ра!“, опісля проф. Олександер Колесса звязав прегарно поворотні хвилї творчих ідей Шевченка з нашим стрілецтвом та здійсненєм кличів його „Заповіту“ і втворив погляд на будучий світ України.

Достойний Гість промовив простим, лицарським словом, висказав коротко погляд на свою задачу і висловив подяку для учасників хвилї.

Зі стрілецького кута линула пісня раз бадьора то знов сумовита і се дало почин Вп. меценатови д-рови Евгенови Гвоздецькому до умілих і дотепних промов на тему сучасної доби, що дуже цікавило Достойного Гостя.

По жовнярськім, бадьорім привіті гостя з поля четаря Фр. Свістеля промовляв з душі і з великим артистичним почутєм дострою о. проф. Іван Туркевич про духа народу і хвилю воєнного лихоліття. Як сердечний приятель демократичник ідей поклав сей бесїдник корону надій на кращу будуччину нашого народу.

Посол др Володимир Бачинський, як досвідний знавець наших условин, снував бистрі думки і посилав їх своїми розумними очима в сторону сїрого стока, т. зв. „Katzentisch-a“, а там стрілецька братія при бадьорих словах дра Евг. Гвоздецького подавала свої переклики та оглядаючи гарну постать Достойного Гостя, згадувала також щирим словом і неприсутних в сїй хвилї мистців воєнного діла серед У. С. Війська.

Живо і мило перелетїли чотири години і майже ніхто не спостеріг ся, що то вже була північ, коли начальний вожд пращаючись, подавав кождому руку, не минаючи і найменшого брата.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 30 мая 1916.

Нині: 30 мая гр.-кат. Андроника, римо-кат. Фелїкса.

Завтра: 31. мая гр.-кат. Теодота римо-кат. Петронелї.

○ Проба зєдинених мужеських хорів які візьмуть участь в похоронах бл. п. Дра Івана Франка відбуде ся ві второк 30 с. м. о год. 7 вечер і в середу о год. 10½ перед пол. в салї „Української Бесїди“ ул. Костюшка 1. а. Взиває ся всїх членів львівських хорів і всїх співаків явити ся на сих пробах.

○ В середу дня 31 мая с. р. о год. ½7 вечером в льокали „Академічної Громади“ при вул. Панській ч. 11. а. II. пов. відчит. Вп. п. проф. Яцкевича про „Причини економічного занепаду“.

○ Для урядів парох. львівсько архіепархії. По розісланю ч. IV. архіепарх. Відомостий наспів від ц. к. Намісництва додатковий рескрипт, щоби в виказах воєнних сиріт навести також обставину, чи дотична дитина має право до військової підмоги по мисли постанов закона з 26 грудня 1912 В. з д. 237, і евентуально хто сю підмогу в імени сироти побирає.

Отсе подає ся для скорости сею дорогою до відомости урядів парох. в цїли узглядненя при виготовленю виказів сиріт по думці поміщеного в архіепарх. Відомостях зарядженя з дня 20 мая 1916 ч. 2167.

○ Учителї, що служать при війську в окупованих укр. областях, зволять у власнім інтересї подати адреси до „Бюра культурної помочи“, Львів, Бляхарська 11, II. пов.

○ В справі учительських посад в зайнятих землях, інформацій уділяє письменно Бюро Культурної Помочі, Львів, ул. Бляхарська ч. 11. II. пов. за надісланєм марки за 10 сот. на відповідь.

○ Почтові урядники в зайнятих українських землях зволять подати свої адреси до Бюра Культурної помочи для українського населеня зайнятих земель, Львів, ул. Бляхарська ч. 11., II. пов.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 29. мая 1916.

На російськім фронті.

Більші російські сили в послідних днях старались при помочи підкопів дістатись близше нашого бесарабського фронту. Огонь наших гармат і метачів мін ударемнив роботу ворога. Впрочім нічо замітного.

На італійськім фронті.

В укріпленій области Асаджіо наші війська коло Роана переправились через долину Асса відперли Ворога коло Кнова і розтаборились на південоих і східних височинах край долини.

Инші сили здобувши фортифікації Монте Інтерронто зайняли височини на північ від Асаджіо.

Дальше на гівніч Монтесебіо, Монте Цінґарелля і Корно ді Кампо Бянко є внаших руках.

В горішній долині Посіни по завзятім бою виперто Італійців зі становиск на захід і на полудне від Беттале.

На балканськім фронті.

Супокій.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Ворожі монітори які приблизились до берега, прогнано гарматними стрілами.

Німецькі летуни обкидали поле злетів коло Фурн бомбами; провірено їх влучність.

На обох берегах Мози бої артилєрії тривають з незміненою нагальністю.

Два слабі французькі наступи на село Кумієр відперто легко.

На східнім фронті.

Нічо нового.

На балканськім фронті.

Нічо нового.

Начальна управа армії.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.